

nak tántoríthatatlan hűséggel. Buzdítsad, hogy őrizzék meg, tiszteljék a hitvédők emlékét és hirdessék mindszüntelen az apostol igéjét: a hit Istennek ajándéka.

Ezekre kérlek, hallgass meg jó Atyám!
Amen.

Karácsony estve.

Jó Atyám! Mindennek központja, mindennek adója és mindennek mozgatója Te vagy. A Te követeid azok a hópehelyek, amelyek ott szállongnak fönny a légtérben. A növényvilágot te borítod be, hogy téli csöndes álmodba aludjék, a gazdagok szívét Te indítod meg, hogy a szegényekről megemlékezzenek és felállítsák számokra az öröm és vigasztalás karácsonyfáját. Midőn az utasokra ráborul a sötét éjszaka, a jászolban vetsz nekik nyugvóágyat és ha szükség, azt bölcsővé változtatod, a vándorok előtt csillagot jelölsz meg, mely irányt mutasson a puszta közepén.

Az édes otthont Te árasztod el gyermeki örömmel és szülői boldogsággal. Oh

mennyire megmutattad jóságodat irántam is a mai napon. Mint annyi kis angyal úgy repkedtek gyermekeim körültem, a hála szép énekeit énekelve. Mint kis pillangók, úgy játszadoztak a kegyelmedből nekik jutott ajándékok körül.

Ha boldogok ők, mennyivel inkább boldog vagyok én, hogy szemlélhetem boldogságukat. Ha valami nyugtalanít s búsít, az annak meggondolása, hogy nem mindenki részesül egyaránt ebben az örömben.

Jó Atyám fogadd hálámat és buzgó imádságomat a nekem mutatott örömeért és boldogságért. Kérlek ne engedd meg, hogy bánattá változzék az öröm, kérlek tartsd meg nékem gyermekeimet, hogy nevelhessem fel őket és tanítsam meg a Te fiad a Jézus Krisztus példáját nekik. Azokat jó Atyám, akiket az élet viszontagságai nem engedtek karácsonyi örömhez jutni, részesítsd áldásodban, hogy mindnyájan egyenlő szívvel, egy akarattal ünnepeljük Jézus születése emlékét s emlegessük a Te atyai áldott nevedet.

Istenem, óvj meg engem attól, hogy az örömben és jólétben elbizakodjam s megfeledkezzek kötelességemről, amely hála irántad, szeretet enyéim iránt és engedelmesség a te parancsaidnak.

Vajha még sokszor jőne el a szép karácsony ünnepe, vajha mindig velem lenne Jézus Krisztus emléke, vajha én mindig hirdetője és megtartója lehetnék az anyagi éneknek: békesség e földön és az emberekhez jó akarat.

Istenem, hallgasd meg kérésemet, irányozd jóra gondolatomat most és ezután is. Amen.

Karácsonykor.

Életemnek adója, mennyei szent Fel-ség! Bujdosók és vándorlók vagyunk mindnyáján ebben az életben. Elindulunk anélkül, hogy tudnók, ha vajjon valaha visszatérünk-e még, járunk anélkül, hogy tudnók, lesz-e valahol megpihenésünk. Ez az élet valóban egy sivatag, mindaddig, míg nem egyszer feltűnik rajta ama csillag napkeleten, amely a bölcseknek megjelöli a helyet, ahová menniök kell.

Oh hol van a mi csillagunk, merre vezei a mi útunk!? Ime látok, látok, megnyílt a jövő távolban, közelben! A legnagyobb anyai boldogság, s a legfényesebb csillag együtt született meg ezen a szép napon. Az anyai fájdalom az emberiség örömévé és dicsőségévé változott. Az anya megdicsőült fiában, mert ő olyan nagy lett, ki előtt fejedelmek hajtanak térdet, mert ő oly erős volt, aki legyőzte a világot, olyan igaz, akin a halál hatalma diadalmat nem vehetett, olyan jó, akit az ördög incselkedései meg nem ronthattak.

Valahányszor eszembe jut a jászol, melyet a keletiek képzelődése Mária gyermekének bölcsőjéül kijelölt, mindannyiszor kibékülök sorsommal, az emberekkel és a világgal. Látom, oh hatalom Istene, hogy minden anya büszke lehet anyaságára, mert ha Te úgy akarod, a legegyszerűbb ringó bölcsőből világhódító hős, szíveket büvölő költő, vagy embereket idvezítő megváltó származhatik.

Ez a nap az anyák legszebb ünnepnapja, ez a nap a nőknek fényes karácsonya! Ma öröm ébred fel a kicsiny

kunyhóban és ünnepet ül a palota lakója. Ma a gyermeksereg játékát keresi, a fegyvert hordozó a békét hirdeti. Ma megszólal az evangélium a házakban és templomokban egyaránt: íme hirdetek néktek nagy örömet, mely az egész népnek öröme lesz!

A Te műved ez mindenható Felség, mert Te adtad az emberiségnek Jézus Krisztust, hogy prófétálgon megtérést, hogy bizonyítsa be, mi az igazi szeretet, hogy tanítsa meg, ki vagy Te minekünk és kik vagyunk mi Teneked.

Szeretet árasztja el egész lényemet. Szeretet, amely minden rosszat elfeled, minden bűnt megbocsát, minden terhet türelemmel visel. Az anyai szeretet átváltozik bennem emberszeretetté s egyaránt enyémnek látok minden gyermeket, egyaránt testvérnek érzem magamat mindenkivel szemben.

Köszönöm Istenem ezt az áldott érzést, köszönöm Neked ezt a dicső napot és kérlek, ha volnának, akik nem értik meg célját, nem látják át örömeit, hozd föl azoknak is fényes csillagodat a távol ke-

leten s győzd meg őket arról, hogy legszebb hír az evangélium, amelyet ő hirdeti, kinek születésére e napot szenteljük. Taníts meg minket arra, hogy legszebb hivatás e földön az, mely a nőre vár, legnagyobb ajándék az emberiségnek az, amit egy nő ad, midőn anyává lesz. Oh engedd, hogy én ebben az érzésben és tudatban élhessek és téged dicsőítve ünnepelhessek most és ezután is örökké. Amen.

Karácsonykor.

(Leányoknak.)

Öröm s hála érzéssel magasztallak Atyám a szép karácsony napján. A természet örömeit elfedte előlünk a rideg tél s íme Te megnyitottad azok helyett a lelkieket. A mi házuk is, mint annyi keresztény embertársunké, most új élet és jó kedv hajléka. Úgy érzem jó Atyám, mintha Jézus születésnapjára én is újra születtem volna. Úgy látom, hogy mindenki megújult, mindenki olyan kedves, oly jó, oly szeretetre méltó.

Miként hajdan a kicsiny Jézushoz a keleti bölcsek és gazdagok, úgy hozzám is eljöttek most a nemes szívű jó angyalok s hoztak ajándékot, hoztak angyalfiát szépet, becest, mire szívem vágyhatott. Oh jó Istenem, milyen boldog ma a Te hálás leányod.

Köszönöm jó Isten, forró köszönet Neked mindenért, ami e napon annyira megnövelte szívem boldogságát. Köszönet jó szülőim életéért, a munkáért és gondért, mellyel érettem fáradoztak. Köszönet testvéreimért, barátaimért és minden jó emberért, aki e napon megemlékezik a kis gyermekekről, az árvákról és a betegekről.

Mindenek fölött, forró köszönet Jézusért, kivel, oly sok idővel ezelőtt, megajándékoztad a világot. Hány ember örvendett azóta a szép karácsonynak, akik már a földben pihennek, hányan emlegették Jézust csak egy évvel ezelőtt is, akik már mind megváltoztak. Csupán a Jézus evangéliuma, csupán a Jézus szép karácsonya nem változik meg soha. Oh ne is változzék. Oh ne is szűnjék meg az

öröm és a boldogság, hanem gyarapodjék és terjedjen az egész világon, hogy a boldogságban ezen a napon legyen minden ember egyenlő.

Jó Atyám, áldd meg ünneplésemet továbbra is. Erősítsd vallásos érzésemet, hogy gyakran emlékezzem meg rólad Istenemről, mert úgy érzem, hogy még a gyermeki öröm is csak akkor teljes, ha a Te atyai szereteted azt besugározza és megaranyozza. Kérlek hallgasd meg imádkozó leányodat. Ámen.

Úrvacsora előtt.

(Templomban.)

Atyám, szeretet Istene! Seregeddel, hű népeddel én is itt vagyok a Te szent házadban. Meg van terítve az asztal, a szeretet vendégségére s eljött az alkalom, hogy míg eddig csak enyéimmal élhettem a szá munkra jutott eledelekből, most már mindnyájan együtt lehessünk a Te asztalod körül, melyet fiad Jézus Krisztus emlékére terített a buzgóság és a kegyelet.

Milyen szomorú volt az az első vacsora, amelyen a mester, tanítványai között, így kellett, hogy szóljon: ti közületek egyik elárul engemet. Milyen lelki szorongással költhették el az első keresztények azokat a közös vacsorákat, amelyekhez titkos rejtekekben, elzárt ajtók mögött ültek le.

Milyen sok keserűség és fájdalom gyötörte szívöket azoknak, akiknek asztalát elfoglalták, szétrombolták s lelkészét a szószékről elkergették.

Mennyivel boldogabb időt élek én jó Istenem, kinek oldalom mellett itt vannak az enyéim, ki tárt ajtót lelek mindig, valahányszor ide vonz a szívem.

A békesség lelke megszáll és arra buzdít ebben a pillanatban, hogy ha lettek volna, vessem ki szívemből a rossz érzéseket, feledjem el a gonosz gondolatokat, bocsássak meg azoknak, akik vétettek ellenem.

Istenem légy közbenjáróm azoknál, akiket én bántottam meg s biztasd a békességre, türelemre és megbocsátásra.

Milyen magasztos lesz ez a szent vendégség, ha itt egyet érző szívvel, együtt gondolkozó lélekkel állunk meg!

Istenem: ki megjelentél ezen helyen is, bár sokszor, sokan vétettünk ellened, bocsásd meg nekünk s különösen pedig nekem, bűnbánó leányodnak mondjad: a te bűnöd megbocsáttatott, eredj el és többé ne vétkezzél.

Ezt hallva, helyre áll szívem békesége, lelkem boldogsága és leszek a Te hű gyermeked itt és minden helyen. Amen.

Úrvacsora után.

Köszönöm jó Isten, hogy ízlelnem engedted a kenyeret és a bort, mint Jézus Krisztus szenvedéseire emlékeztető jeleket. Nem testi, hanem lelki megelégedést reméltem és íme azt meg is nyertem, miért hálát, köszönetet és dicséretet mond ajakam.

Úgy érzem, hogy szívem megtelt a hála és jószág melegével. Úgy látom, hogy az emberek arca olyan derült, mint áldásos eső után a mező virágai.

Minek jele ez, ha nem annak, hogy Jézus szelleme megjelent közöttünk és Te, jó Isten, behintetted azt a szeretet fényével, hogy azok is, akik itt meg nem jelentek, lássák ez áldott hely boldogító hatását s megtérvén keressék ezután a Te hajlékodat nagyobb buzgósággal.

Szívemet hozzád emelem és dicsőítlek Úram. Már nem lesz többé idegen előttem a boldogság, már nem kérdezem többé, hol van a forrása, hanem ide jövök hajlékomba, ahonnan most megáldva és megszentelve távozom a Te atyai szeretetedből. Ámen.

Úrvacsoravételkor.

(Háznál.)

Jó Isten! Távol az imaháztól, távol a hivek seregétől, itt mindennapi hajlékomban keresem a lelki vigaszt, az enyhülést és a fölmagasztalósulást. Istenem, jöjj és fogadd el áldozatomat, jöjj és hallgasd meg imádságomat.

Ez az óra az emlékezés ünnepi órája. Jézus a tanítómester, a jó pásztor, midőn

érezte, hogy a megválás órája közelg, összehívta tanítványait és mint egy családi körben körülte helyet foglaltak és elköltötték a vacsorát.

Szomorúan emlékezetes vacsora volt, mert a jó mester érezte, hogy veszély fenyegeti, megmondotta, hogy egyik tanítványa el fogja árulni. Ott a bizalmas vendégségben, váratlan volt és meglepő ez a súlyos vád. És valóban úgy is történt. A szelidlelkű Jézust elfogták, miután arra egyik tanítvány áruló csókkal jelt adott. Elítélték és kegyetlenül kivégezték, miután nem akadt bíró, ki ártatlanságát ki merte volna nyilvánítani.

Milyen bús emlékek! Milyen gyászos gondolatok, mégis oly sok megnyugvás, annyi lelki megerősödés van összekötve az úrvacsora élvezésével. Nekem is egy forró vágyam teljesül ebben az órában. Engemet is késztet a lelki szükség, hogy egy pár percig üljek Jézusom asztalához és vegyek azokból a jelekből, melyek megtört testét és kiontott vérét ábrázolják.

Jó Isten, e pillanat nemcsak az áruló tanítvány bűnét, hanem saját hibáimat is

fölidézi emlékeimben. Én nem tagadtam meg a mestert, de sokszor feledkeztem meg parancsairól: Szeresd Istent teljes szívedből. Szeresd felebarátodat, mint magadat. Szívem sokszor hidegült el Tőled jó Atya, szeretetem sokszor ölelte föl helyetted a világi dolgokat. Magamat szeretni nem szüntem meg, de felebarátaim gyakran tehettek panaszt ellenem. Mindennek oka gyarlóságom, orvos a Te isteni jószágod. Én megvallom bűneimet, Te tisztíts meg tőlük szívemet. Én megérdemlem a büntetést, a Te jó tetszésed gyakorolhatja az irgalmat. Én szenvedhetek a kereszt súlya alatt, Te fölemelheted lelkemet magadhoz. Én meg is tagadhatlak Tégedet, Te igazságot mondathatsz ajakammal. Te vagy a nagy és hatalmas Úr, én vagyok a gyöngy, pironkodó szolga.

Istenem: Még ha meg is érdemelném, oh ne büntess igazságod mértékével. hanem oldj föl szereteted vidámító mosolyával. Milyen isteni dicsőség szeretni és megbocsátani, milyen emberi gyarlóság bűnbe esni és szégyenkezni. Tied a dicsőség, Tied az áldás, enyém a megalázódás és a hála.

„Ének zengjen, zengedezzen
Templom legyen kebelem,
Szent oltára, erős vára,
Te légy édes Istenem.”

Hadd égjen szívem éretted kiolthatatlan lánggal, hadd szálljon föl belőle a tiszta érzés sebes galambszárnyal. Hadd nyílják meg szemem előtt eged és lássalak Téged szüntelen. Hadd zárja magába képedet kebelem és hordozza az élet útain, a napi munkában. Hadd tanuljon elmém igazságot szent fiad lábainál. Hadd keressen vigaszt bánatom evangéliumod lapjai között.

Készen vagyok az úrvacsora fölvétele. Légy velem ezalatt is jó Istenem. Kérlek jöjj hozzám és tégy fogékonnyá minden jóra. Amen.

Úrvacsoravétel után.

Eltem már a szent jelekkel. Köszönet, hálás köszönet néked jó Atyám, hogy megvendégeltél és megelégitettél. Köszönet, hogy Jézus életének és önfeláldozó halálá-

nak üdvözítő emlékeit újból előmbe tártad. Köszönet, hogy az úrvacsora élvezésének magasztaló hatásáról újból meggyőztél.

Szívem megtisztult, lelkem megerősült, oh vajha akaratom is erőt nyerne a jónak gyakorlására. Oh vajha e szent jelek emlékének hatása maradna meg keblemben állandóan. Oh vajha mindannyiszor, valahányszor testemet táplálom, gondolnék lelkemre is!

E világot oly bölcsen alkottad Teremtőm, hogy a test mellett a lélek, az anyag mellett a szellem mindig jelen van és hézagait betölti, némaságát eloszlatja, színét, mosolyát megadja. Még a mindennapi kenyér is jobb ízt nyer, mihelyt a hálaadás érzelmeivel esszük; még az isteni szeretet is áldóbb, mihelyt lelkünk szárnyain száll szívünkbe.

Köszönöm, jó Atyám, hogy ez órában a lelkiekkal társalkodni engedted. Köszönöm, hogy Jézusom példájával megerősítettél. Oh tarts meg engemet, tartsd meg hazámat, annak szeretett királyát, uralkodó házat, kormányzóit, evangéliumod

hírdetőit, tartsd meg házam népét, tartsd meg mindeneket békességben, boldogságban, hitben és szeretetben, Amen.

Óévkor.

Mint mikor a szép nap eléri a határt és csak egy-két sugára tör vissza felénk, keresztül azon a széles téren, amely hátra maradt, úgy ebből az esztendőből is csak egy-két óra van még előttünk s azután az egész eltűnik az idő tengerébe. Sok örömet hozott, bánatja is bőven volt, sok jót ígért, egy-kettőt be is váltott, talán jobb lesz a jövő és mégis úgy szeretném sokáig látni mindezeket a halvány és erőtelen sugarakat, mert ki tudja mit rejt méhében a holnap számomra.

De mind hiába, mert érettem a nagy mindenség nem változtatja meg törvényét. Mind hiába, mert nekem minden percben, újra meg újra, kell tanulnom a lemondást.

Mit tegyek hát? Elkezdem legelől és elnézem végig, számba veszek mindent, jót, rosszat, szépet és rútot, mindent, mit én tettem, mindent, mit velem tettek és

ha meglátom a mérleget, tudni fogom mit tegyek a jövőben.

Legelől találok a lelkes elszántságot, a jóra törekvő nemes vágyat. Milyen bizalommal kezdettem volt hozzá s milyen hamar meglepett a csüggedés, az aggodalom. Mert lám olyan csekély akadály elég nekünk gyöngye lényeknek, hogy kitérítsen útunkból

Jött az emberek fondorlata, irigysége, az önzés s a gonosz szenvedély, jöttek a természeti csapások is, láttam a betegség fenyegető arculatját, sőt úgy éreztem, hogy talán életem vége közeleg, de mindez eltűnt, mindez olyan most, mint az álom és ködfátyolkép, melynek halvány alakjai összefolynak, mint a nap sugarai színei s mi végül csak egy fehér foltot látunk belőle.

Az, amit én látok a múltó esztendőből, olyan, mint a lenyugvó nap utolsó sugarai a hegyek ormain: szelid és nyugodt. Nincs nekem panaszom megbántóim ellen, nincs követelésem jó tetteim után én is, miként Jézus, mindön eltávozóban

volt, így szólok a multakra: békesség néktek.

De ha mindenekkel békében volnék is, ha minden tettemmel jutalmat nyernék is itt az emberek között, mit érne az nekem, ha nincsen békességem Te véled örök életű Isten.

E rohanó esztendő utolsó órái legyenek Te néked szentelve jó Atyám, mert csak a Te biztatásodra derül ki előttem a jövő képe.

Előtted oh Isten egy emberi élet olyan, mint egy pillanat s az esztendő rád nézve mint egy elszálló sóhaj. De nem úgy én velem, akinek csak napjaim és óráim vannak. Oh ne tudd föl bűnül, hogy ezekhez annyira ragaszkodom. Avagy bűn-e a hajótöröttnek, ha a legkisebb fácskában bizalmát helyezi s segélyért nyúl utána.

Nem, jó Istenem! Ne tudd bűnül nekem, ha életemet oly becsesnek tartom s a jövő bizonytalansága miatt kételkedve aggódom.

Vigasztalj meg engem, mondj nekem kedvem szerint való szavakat, monddad,

hogy megbocsáttatott az én bűnöm, hogy kétképpen való jutalmat vettem el a Te kezedből.

Fölemelem szememet a magasságba s ott meglátlak Téged teremő Isten, ott meglátom feljöni az új napot s azzal az új reménységet. Ez a reménység megnyitja előttem az új esztendő kapuit, hogy abban fölhasználjam a múlt tanulságait s megújult erővel, meggyorsult szárnyakkal repüljek, mint a saskeselyűk és ne fáradjak el, járjak és ne lankadjak meg.

Mielőtt végbúcsúmat venném, megemlékezem oh Atyám azokról, akiket szeretted és megáldottál, azokról, akiket csapás sújtott és azokról is, akik a Te akaratodból bevégezték földi pályájokat és egy jobb hazába költöztek. Voltak nékem jó barátaim, akik eltávoztak mellőlem. Voltak szeretteim, akiket elszólított a halál. Édes jó Istenem, pótolj ki helyöket szívemben, s tartsd meg azokat, akik nélkül életem elhagyott, örömtelen volna. Táplálj engemet szeretettel, növeld bennem a megbocsátás erejét s a jószág forrásait. Mindenekért imádkozom Tehozzád. Az

örvendezők kedvét tartsd meg, a bánatos szívűeket vigasztald meg s mindnyájunkat vigy be az új esztendőbe újult erővel.

Ámen.

Hozzád.

(Elmélkedés és ima.)

Hozzád szívem fölemeltem,
Enyhületet, üdvöt leltem.
Éjjel nappal imádkoztam,
Szívemet néked áldoztam.

Elmélkedém szent dolgokról,
Tanulgatva Jézusomtól,
Járom az élet útait:
Éltetöm a munka s a hit.

Kinek szíve igaz, tiszta,
Bánattól nem riad vissza.
Betegség, bú, ha környékez,
Nyúlok az Úr szent könyvéhez.

Éltem minden ünnepnapja,
Szívem imádságban kapja.
Éjjel-nappal özvegy, árva,
Vigaszát az Úrtól várja.

Családi kör, Úr szolgája.
Isten nevét zengi, áldja.
Én e zsoltárt énekelem:
„Szívemet hozzád emelem.”